

Περιβάλλον... υπό πολιορκία

Από τον Ακάμα στο πολυώροφο κτίριο της οδού Κινύρα στη Λευκωσία

Το περιβάλλον πολιορκείται και η κυβέρνησις μόνη έγνοια έχει πώς θα προσπεράσει διαδικασίες, κανονισμούς, νομοθεσίες, ακόμα και ευρωπαϊκές οδηγίες για να διευκολύνει την αυθαιρεσία των «δικών» της.

Είχαμε πρόσφατα την περίπτωση του Ακάμα. Η αρμόδια περιβαλλοντική Αρχή έβαλε ουσιαστικά βέτο στο προωθούμενο Τοπικό Σχέδιο Ακάμα με μια σειρά από νομικά δεσμευτικούς και ουσιώδεις όρους. Αν και οι όροι αυτοί δεν έχουν υιοθετηθεί από το Πολεοδομικό Συμβούλιο, οργάζουν οι έντονες παρασκηνιακές πιέσεις και οι απαράδεκτες πολιτικές παρεμβάσεις με στόχο την έγκριση και δημοσίευση του Αναθεωρημένου Τοπικού Σχεδίου Ακάμα.

Η Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών Οργανώσεων Κύπρου έκρουσε ήδη τον κώδωνα του κινδύνου: με βάση το περιβαλλοντικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ισχύουσα νομοθεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας, η υιοθέτηση και εφαρμογή των ουσιαστικών και νομικά δεσμευτικών όρων της Δέουσας Εκτίμησης για το Τοπικό Σχέδιο Ακάμα αποτελεί νομική υποχρέωση του Πολεοδομικού Συμβουλίου και της Πολεοδομικής Αρχής. Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να τεθούν σε ισχύ οι προτεινόμενες πρόνοιες και πολεοδομικές ζώνες του Τοπικού Σχεδίου Ακάμα, οι οποίες κρίθηκαν, πέραν κάθε εύλογης αμφιβολίας, ότι θα επιφέρουν σοβαρές, αρνητικές, συσσωρευτικές και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στους στόχους διατήρησης των περιοχών του Δικτύου Natura 2000 στη Χερσόνησο Ακάμα.

Ενδεικτικό της προσπάθειας της κυβέρνησης να βρει παραθυράκια παρακάμψης της νομοθεσίας ήταν και η άρνηση, τον Ιούλιο, των κομμάτων ΔΗΣΥ, ΔΗΚΟ, ΕΔΕΚ, ΔΗΠΑ να συζητηθεί στη Βουλή πρόταση ψηφίσματος που κατέθεσαν από κοινού ΑΚΕΛ και Κίνημα Οικολόγων για την προστασία του Ακάμα.

Η κυβέρνηση τρέχει να προλάβει για να δι-

ασφαλίσει ότι ούτε σπιθαμή γης δεν θα μείνει ανεκμετάλλευτη. Θυμηθείτε την εκπληκτική δήλωση του Πρόεδρου Αναστασιάδη σε μια δημόσια διαβούλευση, πως «...αν δεν χτίσουμε και στα Natura, πού αλλού θα χτίσουμε».

Εμπρός για να τσιμεντώσουμε και τις Περιοχές Ειδικού Χαρακτήρα!

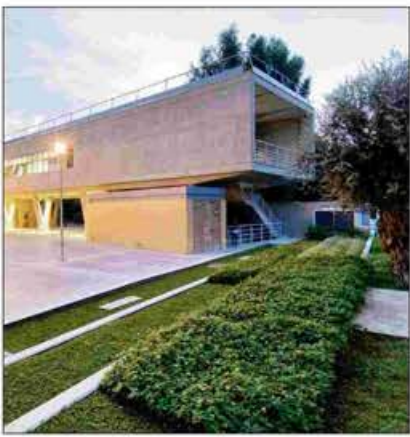
Ίσως να μην υπάρχει πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτής της αντίληψης από τους πύργους που ξεφυτρώνουν παντού με τρόπο που απλώς διευκολύνει μια μικρή ομάδα να μεγιστοποιήσει τα κέρδη της. Οι αδειοδοτήσεις ψηλών κτιρίων έγιναν και γίνονται απρογραμμάτιστα και αυθαίρετα. Η χωροθέτησή τους γίνεται άναρχα και παντού. Δεν εντάχθηκαν σε έναν ολοκληρωμένο και επιστημονικά τεκμηριωμένο πολεοδομικό σχεδιασμό και δεν έλαβαν καθόλου υπόψη βασικές αρχές όπως η διαφάνεια και η δημόσια διαβούλευση.

Αυτά ισχύουν και στην περίπτωση της αίτησης για ανέγερση δεκαώροφου κτιρίου, με 16 διαμερίσματα και δύο υπόγειους χώρους στάθμευσης, στην οδό Κινύρα στη Λευκωσία. Μπορεί να μην πρόκειται για «πύργο», αλλά πρόκειται για Περιοχή Ειδικού Χαρακτήρα!

Η περιοχή γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θεωρείται προνομιούκα. Όχι μόνο δεν είναι πυκνοκατοικημένη, αλλά γειτνιάζει με τη Βουλή, τα Δικαστήρια και σε σύντομο χρονικό διάστημα με το νέο αρχαιολογικό μουσείο. Στην ίδια περιοχή βρίσκεται και το υφιστάμενο μουσείο, το Δημοτικό Θέατρο, το κτίριο Πούλια, το οποίο διασώθηκε από την κατεδάφιση το 1993, διατηρητέα οικοδομή την οποία αποκατάστησε το ίδιο το Τμήμα Πολεοδομίας κ.λπ.

Σημειώνεται πως στην περιοχή ο συντελεστής δόμησης ήταν 100%, αλλά όταν εκπονήθηκε το «Σχέδιο Περιοχής» του κέντρου της Λευκωσίας, το ποσοστό αυξήθηκε στο 200%, επιτρέποντας διπλασιασμό των ορόφων, χωρίς περιέργως να τεθούν περιορισμοί, όπως συνέβη με άλλους δρόμους στους οποίους υπάρχουν παραδοσιακά και διατηρητέα κτίρια.

Η αύξηση του συντελεστή δόμησης εκτόξευ-

σε την αξία των ακινήτων, ανοίγοντας το δρόμο για αλλοίωση του χαρακτήρα περιοχών που έρχονταν και χρήζουν προστασίας.

Στη συγκεκριμένη περιοχή, ύστερα και από τα κίνητρα που δόθηκαν, η συγκεκριμένη ανάπτυξη θα μπορούσε να φτάσει μέχρι και τους οκτώ ορόφους. Η δε Πολεοδομική Αρχή είχε (και έχει) τη διακριτική ευχέρεια να παραχωρήσει άλλους δύο ορόφους!

Όπως σημειώνει όμως το **ΕΤΕΚ**, το Σχέδιο Περιοχής του Κέντρου Λευκωσίας, όπως και το Τοπικό Σχέδιο Λευκωσίας, περιέχουν ρητές πρόνοιες που περιορίζουν δραστικά τη δυνατότητα για σχετικό αυξημένο επιτρεπόμενο ύψος σε Περιοχές Ειδικού Χαρακτήρα, με γνώμονα ακριβώς την προστασία του ιδιαίτερου αρχιτεκτονικού και πολιτιστικού χαρακτήρα των περιοχών αυτών.

Το ιστορικό της αίτησης και οι κυβερνητικές προφάσεις

Υπενθυμίζεται ότι τον Ιανουάριο 2021 το Δημοτικό Συμβούλιο, ως Πολεοδομική Αρχή, απέρριψε με συντριπτική πλειοψηφία την αίτηση για τη συγκεκριμένη ανάπτυξη και μάλιστα και τις δυο παραλλαγές της -δεκαώροφο ή οκταώροφο κτίριο.

Ο επενδυτής προχώρησε σε ιεραρχική προσφυγή και η Τριμελής Υπουργική Επιτροπή (αποτελούμενη από τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, καθώς και τον Υπουργό Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων) τον ικανοποίησε.

Αγνόησε, μάλιστα, προς τούτο τόσο την τεκμηριωμένη τοποθέτηση του Δημοτικού Συμβουλίου όσο και τις απόψεις του συνόλου του τεχνικού κόσμου (Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου, Παγκύπριος Οργανισμός Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς, Κυπριακό Τμήμα Διεθνούς Συμβουλίου Μνημείων και Τοποθεσι-

ών), περιβαλλοντικών και κοινωνικών φορέων και εκατοντάδων πολιτών. Αγνόησε ακόμα και την αρνητική θέση του καθ' ύλην αρμόδιου Τμήματος Πολεοδομίας και Οικίσσεως, καθώς και του Τμήματος Αρχαιοτήτων.

Το αρμόδιο Υπουργείο Εσωτερικών, απαντώντας στις επικρίσεις για έγκριση της ιεραρχικής προσφυγής του αιτητή, δηλώνει ότι λανθασμένα ο Δήμος Λευκωσίας δεν χορήγησε την αιτούμενη άδεια. Σημειώνει, μάλιστα, ότι ο αιτητής στις 15/9/2017 εξασφάλισε γραπτώς θετικές προκαταρκτικές απόψεις από τις υπηρεσίες του Δήμου Λευκωσίας, σύμφωνα με τις οποίες του δόθηκε σαφής τοποθέτηση για τη δυνατότητα ανέγερσης 8 ορόφων, με δυνατότητα, μάλιστα, έγκρισης πρόσθετων 2 ορόφων, όπως διαλαμβάνουν οι πρόνοιες του Σχεδίου Περιοχής.

Στη βάση αυτή υπογραμμίζει ότι οι Αρχές, ως εκ της θέσεώς τους, οφείλουν να είναι προασπιστές των συμφερόντων... των πολιτών!

Απόρριψη για δεύτερη φορά, αλλά...

Το Δημοτικό Συμβούλιο Λευκωσίας απέρριψε την περασμένη Πέμπτη για δεύτερη φορά με συντριπτική, τελικά, πλειοψηφία την αίτηση της εταιρείας στέλλοντας πικρό μήνυμα στη διυπουργική επιτροπή.

21 μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου ψήφισαν κατά, ενώ από την ομάδα του ΔΗΣΥ ένας ψήφισε υπέρ και τρεις αποχή. Ο δήμαρχος Κωνσταντίνος Γιωρκάτζης αρχικά εισηγήθηκε το θέμα να σταλεί πίσω στη διυπουργική επιτροπή, αλλά όταν η πρότασή του απορρίφθηκε, συντάχθηκε με την πλειοψηφία.

Ο πρόεδρος του Πολεοδομικού Συμβουλίου Λευκωσίας, Γιώργος Μεσαρίτης, δήλωσε ότι «όταν εγκριθούν τα πρακτικά του Συμβουλίου, θα στείλουμε την απάντησή μας στον πρόεδρο της Υπουργικής Επιτροπής, που είναι ο Υπουργός Εσωτερικών Νίκος Νουρής». Διευκρίνισε όμως ότι η διυπουργική επιτροπή μπορεί να δώσει οδηγίες στην Πολεοδομία να εκδώσει την άδεια, «αναλαμβάνοντας όμως το πολιτικό κόστος».

Η ευθύνη απέναντι στο περιβάλλον και την αρχιτεκτονική μας κληρονομιά

Η αποτυχία να προστατεύσουμε το περιβάλλον, αυτό το πολύτιμο και αναντικατάστατο δημόσιο αγαθό, βαραίνει όλους. Βαραίνει όμως κυρίως την κυβέρνηση. Ένα κράτος που σέβεται τον εαυτό του, χειρίζεται αποφασιστικά τέτοια θέματα σπληνιζόμενο σε επιστημονικά δεδομένα και αειφόρους σχεδιασμούς και όχι έχοντας κατά νου πώς θα εξυπηρετηθούν καλύτερα κάποια οικονομικά συμφέροντα.

Γι' αυτό και η απόφαση της διυπουργικής επιτροπής είναι σκανδαλώδης. Απο-

δεικνύει ότι έγνοια της δεν είναι ούτε τα συμφέροντα των πολιτών, ούτε το περιβάλλον, ούτε η ποιότητα ζωής των κατοίκων του τόπου μας. Μοναδική της έγνοια είναι να εξυπηρετήσουν μια μικρή ομάδα φίλων και γνωστών και να τους βοηθήσουν να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους.

Σήμερα κινητήριες δυνάμεις της βιώσιμης ανάπτυξης θεωρούνται η ποιότητα ζωής, το φυσικό περιβάλλον, η κοινωνική αλληλεγγύη και ένταξη, οι πολιτιστικές δραστηριότητες και υπηρεσίες και η ευ-

ρεία συμμετοχή σ' αυτές, η προστασία και ευρηματική ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, η δημιουργία «πολιτιστικών συμπλεγμάτων».

Αν η εξέλιξη του χώρου, της πόλης μας, δεν αναπτύσσεται με ορθολογισμό και σύνεση, δεν σέβεται τον άνθρωπο και την ιστορία του, δεν βασίζεται σε ένα σχεδιασμό αειφόρου ανάπτυξης, δεν μπορεί παρά να μεγαλώνει άναρχα και να παράγει σοβαρές οικονομικές και κατ' επέκταση κοινωνικές επιπτώσεις.